

การประเมินผลการพูดเพื่อการสื่อสารจากคลิปวิดีโอของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

Evaluation of speaking for communication from video clips of
students Surin Rajabhat University

วิภาวณีย์ สารทรัพย์¹

Wipawan sarasup¹

Received : November 23, 2022; Revised : June 15, 2023; Accepted : June 15, 2023

บทคัดย่อ (Abstract)

การใช้ภาษาไทยในการสื่อสารเป็นสิ่งสำคัญในชีวิตประจำวันเพื่อต้องการติดต่อสื่อสารให้บรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการสื่อสารไปยังผู้รับสาร ภาษาเป็นสื่อในการถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ ความต้องการ ความรู้สึกอื่น ๆ มากมายในทุกกิจกรรมของมนุษย์ ภาษาจึงเปรียบเสมือนเครื่องมือนำทางให้มนุษย์ได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัวตลอดจนได้เรียนรู้อดีตและแนวทางในอนาคต ซึ่งบทความนี้นำเสนอการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารโดยนักศึกษาชั้นปีที่ 1 อัตคลิปวิดีโอของนักศึกษาพูดเรื่องความประทับใจของตนเอง โดยมีจุดประสงค์เพื่อศึกษาการพูดเพื่อการสื่อสารจากคลิปวิดีโอของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ซึ่งมีวิธีดำเนินการประเมินการพูดโดยใช้แบบประเมินการพูดเพื่อการสื่อสาร

การศึกษาครั้งนี้ได้วิเคราะห์การใช้ภาษาไทยโดยการอัตคลิปวิดีโอในประเด็นเรื่องที่พูดคือความประทับใจของนักศึกษาที่มีการเตรียมความพร้อมเพื่อให้เกิดความกล้าแสดงออก และใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้องเหมาะสม จากการศึกษาพบสภาพปัญหาการใช้ภาษาไทยของนักศึกษามีดังนี้ 1) ขาดการเตรียมตัวเพื่อการพูด 2) ขาดความกล้าแสดงออกในการสื่อสาร 3) ขาดการเตรียมเนื้อเรื่องที่จะพูด 4) ขาดการสรุปเรื่องที่จะพูด 5) ขาดมารยาทในการพูด จากสภาพปัญหาเหล่านี้ไม่ได้เกิดแก่นักศึกษาทุกคนที่นำเสนอ แต่อย่างไรก็ตาม ปัญหาเหล่านี้เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ที่

¹ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์; Faculty of Humanities and Social Sciences, Surindra Rajabhat University, Thailand; e-mail : wipawansarasup@gmail.com

เกิดขึ้นจริงและเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องได้รับการแก้ไข เพื่อให้เกิดการสื่อสารและประสบการณ์การนำเสนอที่ถูกต้องแก่นักศึกษา เพื่อที่จะได้พัฒนาให้นักศึกษาใช้ทักษะการพูดสื่อสารให้ถูกต้องเหมาะสม

เนื่องจากการใช้ภาษาไทยเพื่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน เป็นการใช้ภาษาที่สื่อความหมายให้เข้าใจตรงกัน โดยผู้ส่งสารต้องระมัดระวังภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาตามมาในการสื่อสาร การใช้ภาษาไทยในการสื่อสารโดยการอัดคลิปวิดีโอของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ จึงเป็นการฝึกฝนอีกรูปแบบหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมการใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง มีประสิทธิภาพ โดยผู้พูดจะต้องมีการเตรียมเนื้อหาในเรื่องที่จะพูด วางเค้าโครงเรื่องที่จะพูด ฝึกฝนการพูดก่อนที่จะอัดคลิปวิดีโอ และฝึกบุคลิกลักษณะในขณะที่พูด ให้ใช้น้ำเสียง ท่าทางประกอบการพูดให้เหมาะสม โดยใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายถูกต้องตามหลักการพูดที่เตรียมตัวไว้ล่วงหน้า จึงจะทำให้การพูดบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่วางไว้ ดังนั้นผู้พูดนำเสนอทุกคนต้องฝึกฝนการพูดและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพราะนักพูดที่ดีจะต้องฝึกฝนให้เกิดความเชี่ยวชาญ รวมทั้งมีการประเมินผลตนเองทุกครั้งจะทำให้ผู้พูดมีพัฒนาการทางการพูดที่ดีได้ และมีส่วนเสริมสร้างบุคลิกลักษณะของผู้พูดได้อีกทางหนึ่ง และจะส่งผลให้เป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับจากสังคม

คำสำคัญ (Keywords) : การประเมินผล, การพูดเพื่อการสื่อสาร, คลิปวิดีโอ, นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

Abstract

The use of Thai language in communication is important in daily life in order to communicate to achieve the goals that you want to communicate to the recipients. Language is a medium for conveying knowledge, experiences, needs, feelings, etc. abundant in all human activities. Language is like a tool to guide people to learn things. around as well as learning the past and future directions This article presents the use of Thai language for communication by allowing first-year students to record a video clip of the students talking about their impressions. This study analyzed the use of Thai language by recording a video clip. The subject matter was the impression of the students who were prepared for assertiveness. and use the Thai language correctly and appropriately From the study, the students' language usage problems were as follows: 1) Lack of preparation for speaking 2) Lack of

assertiveness in communication 3) Lack of preparation for the subject matter 4) Lack of conclusions 5) Lack of etiquette in speaking

These problematic conditions did not occur for all students presented. however These issues are real empirical data and need to be addressed in order to provide students with the correct communication and presentation experience. In order to develop students to use their communication skills correctly and appropriately.

Because the use of Thai language to communicate in everyday life It is the use of language that conveys the same meaning. The messenger must be careful with the language used in communication. so as not to cause problems in communication The use of Thai language in communication by recording video clips of the students. Surin Rajabhat University Therefore, it is another form of training that helps promote correct use of the Thai language. effective In which the speaker must prepare the content on the subject to be spoken. Outline what to say Practice speaking before recording a video clip. and practice personality while speaking use the tone Appropriate speech behavior Using language that is easy to understand according to the principle of speaking that has been prepared in advance therefore will make the speech achieve the objectives as set

Therefore, all presenters need to practice speaking and improve themselves. Because a good speaker must be trained to become proficient. Including self-assessment every time will allow speakers to develop good speaking. and contributes to enhancing the speaker's personality in another way and will result in being accepted by society

Keywords : Evaluation, Speaking for Communication, Video Clip, Surindra Rajabhat University Students

บทนำ (Introduction)

การพูดเป็นทักษะที่สำคัญในการสื่อสาร โดยผู้พูดจะต้องรู้หลักการพูดที่ถูกต้อง มีมารยาทการพูดที่ดี รวมทั้งการใช้ระดับของภาษา ตามหลักภาษาไทยให้เหมาะสมกับบุคคลที่จะพูดและเนื้อหาของเรื่องที่พูดให้ผู้รับสารฟังอย่างเข้าใจ แต่ในปัจจุบันนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ประสบปัญหาทางด้านทักษะการพูดเป็นอย่างมากคือ 1) ขาดการเตรียมตัวเพื่อการพูด 2) ขาดความกล้าแสดงออกในการสื่อสาร 3) ขาดการเตรียมเนื้อเรื่องที่จะพูด 4) ขาดการสรุปเรื่องที่จะพูด 5) ขาดมารยาทในการพูด โดยอาจารย์ผู้สอนจึงได้มีประเด็นของการประเมินผลการพูดเพื่อการสื่อสารจากคลิปวิดีโอของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ โดยใช้วิธีการประเมินด้วยแบบประเมินการพูดเพื่อการสื่อสาร ด้วยวิธีการดูคลิปการพูดเพื่อการสื่อสารจากคลิปวิดีโอของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ในประเด็นดังต่อไปนี้ 1) การเตรียมตัวเพื่อการพูด 2) ความกล้าแสดงออกในการสื่อสาร 3) การเตรียมเนื้อเรื่องที่จะพูด 4) การสรุปเรื่องที่จะพูด 5) มารยาทในการพูด

การใช้ภาษาไทยในการพูดสื่อสารโดยวิธีการอัดคลิป เป็นการสื่อสารอย่างหนึ่งที่นักศึกษาต้องใช้ถ่ายทอดความรู้ ความคิด ประสบการณ์และเรื่องราวจากสิ่งที่นักศึกษาต้องการสื่อสารให้ผู้ฟังรับรู้เพื่อให้ผู้ฟังได้เข้าใจตรงกัน ซึ่งการใช้ภาษาไทยเป็นสิ่งที่ต้องเรียนรู้และใช้ให้ถูกต้องเพื่อช่วยให้การสื่อสารในชีวิตประจำวันเป็นไปด้วยความราบรื่น จึงเป็นสิ่งที่ต้องเรียนรู้เมื่ออยู่ในสังคมนั้น ๆ เกี่ยวกับลักษณะสำคัญของภาษาที่ใช้เพื่อการสื่อสาร นอกจากนี้ยังทำให้เกิดคุณค่าในการฝึกฝนศิลปะทางด้านการพูดเพื่อการสื่อสาร การใช้ภาษาของมนุษย์ให้ผู้ฟังได้เกิดจินตนาการและเห็นภาพพจน์กับที่ผู้พูดได้พูดบรรยายผ่านคลิปวิดีโอ และเป็นการสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้ฟังได้อีกด้วย

การใช้ภาษาไทยในการสื่อสารเป็นทักษะที่ผู้พูดต้องทำการฝึกฝนและลำดับขั้นตอนในการพูดให้ถูกต้องเหมาะสม ตามหลักการพูดเพื่อการสื่อสารหรือหลักการเตรียมตัวก่อนพูด สิ่งที่สำคัญคือ ผู้พูดต้องมีทักษะการใช้ภาษาที่ดี สามารถเลือกใช้ถ้อยคำ ประโยค สำนวนโวหารหรือคำยืมจากภาษาต่างประเทศให้เหมาะสมเพื่อให้การสื่อสารสัมฤทธิ์ผล ดังนั้นทักษะการใช้ภาษาจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่อาจารย์ผู้สอนประจำรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารต้องปลูกฝังให้นักศึกษาเข้าใจและฝึกฝนให้เป็นธรรมชาติ มีความกล้าแสดงออกในการสื่อสาร กล้าใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษาอย่างมีประสิทธิภาพต่อผู้รับสาร นิตยา กาญจนะวรรณ (2525) ได้กล่าวว่า ภาษาเป็นเครื่องมือสื่อความหมายที่มีระบบและใช้เป็นสื่อกลางเพื่อแสดงความคิดของมนุษย์และเป็นที่ยอมรับในหมู่ชนที่ใช้ภาษาเดียวกัน ฉะนั้นจึงมีความสำคัญที่ผู้นำเสนอต้องใส่ใจทุกครั้งในการเตรียม

ข้อมูลในการสื่อสาร เนื่องจากมนุษย์สามารถเรียนรู้ได้จากการใช้ภาษาและการฝึกฝนภาษาก็เกิดจากการเลียนแบบการสังเกตหรือการสั่งสอนจากบุคคลในสังคมเดียวกัน

อีกทั้ง กระบวนการที่มนุษย์ถ่ายทอดความคิดเห็น และประสบการณ์ของตนไปยังบุคคลอื่น โดยผ่านทางสัญญาณ การใช้ภาษาไทยในการสื่อสารจึงมีความสำคัญต่อบุคคลและสังคมในทุกด้าน โดยเฉพาะการถ่ายทอดความคิดของมนุษย์ให้เกิดการเรียนรู้และฝึกฝนการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ตลอดชีวิตเริ่มจากการสื่อสารในตนเองแล้วขยายกว้างขึ้นไปสู่การพัฒนาบุคคลอื่น

อย่างไรก็ตาม การใช้ภาษาไทยในการสื่อสารโดยอัตตลิลปิติโอ ผู้พูดต้องตระหนักและเข้าใจ ความหมายในเชิงศิลปะการพูด เพื่อนำไปใช้ได้ถูกต้องตามหลักของภาษาไทยและตรงประเด็น ในการสื่อสาร อันจะทำให้การส่งสารไม่เกิดปัญหาอุปสรรคในทางตรงกันข้าม ถ้าผู้พูดไม่เข้าใจวิธีการ นำเสนอหรือมีศิลปะการพูดที่ถูกต้อง ก็อาจจะทำให้การพูดติดขัด ขาดการวางแผนลำดับขั้นตอน การพูด เรียงลำดับเรื่องที่พูดไม่เหมาะสม เนื้อหาไม่น่าสนใจ ไม่มีมารยาทในการพูด อีกประเด็นหนึ่ง ผู้พูดต้องเข้าใจหลักการใช้ภาษา ระดับของคำ ประโยค สำนวนโวหารอย่างถ่องแท้หรือเลือกระดับ ภาษาให้เหมาะสมกับระดับบุคคล รวมถึงกาลเทศะ เพื่อให้การพูดเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการพูด

ดังนั้น ศิลปะการพูดและภาษาที่ใช้ในการสื่อสารจะต้องสื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน เพื่อการนำเสนอจะได้ประสบความสำเร็จตามที่ต้องการ ด้วยเหตุผลที่ว่า การสื่อสารภาษาไทย มีความสำคัญเป็นอย่างมาก ผู้เขียนจึงสนใจที่จะศึกษาวิเคราะห์การพูดการใช้ภาษาไทยของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ เพื่อที่จะได้เสนอแนะการให้ภาษาไทยให้ถูกต้องเหมาะสมต่อไป

เนื้อหา (Content)

สภาพปัญหาของการใช้ภาษาไทยของนักศึกษาในการพูดโดยอัตตลิลปิติโอ

การพูดเป็นทักษะการสื่อสารระหว่างผู้นำเสนอกับผู้ฟัง หากการพูดทำให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ย่อมทำให้ผู้ฟังเข้าใจเนื้อหาและสนใจในเรื่องที่ผู้พูดกำลังพูด แต่ในทางตรงกันข้าม ถ้าผู้ฟังไม่เข้าใจให้สิ่งที่ผู้พูดต้องการจะสื่อสารหรือไม่สนใจฟังในสิ่งที่ผู้พูดกำลังพูด จะส่งผลทำให้ไม่สามารถเข้าใจสารได้ตรงกัน ดังนั้นผู้พูดจะต้องเตรียมตัวเป็นอย่างดีเพื่อที่จะได้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการพูดที่ตนเองต้องการสื่อสารให้ผู้ฟังเข้าใจ จึงต้องมีการวางแผนเค้าโครงเรื่องที่ตนเองจะพูด มีการฝึกซ้อมการพูด และมีความมั่นใจในความกล้าแสดงออกในการสื่อสาร และสามารถใช้ภาษาได้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ อีกทั้งต้องใช้ภาษาไทยให้เหมาะสมกับกาลเทศะ เพื่อให้ผู้ฟังจะได้รับคุณค่าของเนื้อหา หรือข้อคิด แรงบันดาลใจของเรื่องที่ฟัง ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งสำคัญในการสื่อสารควร

มีขั้นตอนการพูดที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้ฟังได้รับความรู้ความเข้าใจเนื้อหาสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

จากประสบการณ์ของผู้เขียนที่สอนรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร พบว่า การใช้ภาษาไทยในการสื่อสารของนักศึกษาโดยวิธีการพูดอัดคลิป พบสภาพปัญหาที่สามารถรวบรวมได้ ดังนี้ 1) ขาดการเตรียมตัวเพื่อการพูด 2) ขาดความกล้าแสดงออกในการสื่อสาร 3) ขาดการเตรียมเนื้อเรื่องที่พูด 4) ขาดการสรุปเรื่องที่พูด 5) ขาดมารยาทในการพูด สภาพปัญหาเหล่านี้ไม่ได้เกิดแก่นักศึกษาทุกคนที่น่าเสนอ ซึ่งปัญหาเหล่านี้เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ที่เกิดขึ้นจริงและเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องได้รับการแก้ไขเพื่อให้เกิดการสื่อสารและประสบการณ์การนำเสนอที่ถูกต้องแก่นักศึกษา เพื่อที่จะได้พัฒนาให้นักศึกษาใช้ทักษะการพูดสื่อสารให้ถูกต้องเหมาะสม

วิธีแก้ไขปัญหาการใช้ภาษาไทยของนักศึกษาในการพูดโดยอัดคลิปวิดีโอ

จากสภาพปัญหาทั้ง 5 ข้อที่กล่าวมา ผู้เขียนได้วิเคราะห์ข้อมูลอย่างละเอียดจากเอกสารประกอบการสอน และการฟังและดูคลิปวิดีโอของนักศึกษา จึงพบแนวทางการแก้ไขการใช้ภาษาไทยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ดังต่อไปนี้

1. นักศึกษาขาดการเตรียมตัวเพื่อการพูด

ในประเด็นการเตรียมตัวการพูด การพูดที่จะทำให้เกิดสัมฤทธิ์ผลนั้น ผู้พูดจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่ตนเองจะพูด มีจุดมุ่งหมายที่จะพูดอย่างแน่ชัด ลำดับเรื่องที่พูดให้ชัดเจน และฝึกซ้อมจนชำนาญ แล้วนำเสนอด้วยลีลาที่เหมาะสมและประทับใจ ดังนั้นการพูดให้ประสบผลสำเร็จผู้พูดควรเตรียมขั้นตอนดังนี้ นักศึกษาควรที่จะเตรียมความสำเร็จในการพูดไว้ 5 ประการ คือ 1) ตั้งจุดมุ่งหมายในเรื่องที่จะพูด 2) วางแผนการพูด 3) เตรียมวัสดุอุปกรณ์ 4) ฝึกหัดและทดลองการพูด 5) เตรียมความพร้อมสำหรับวันที่จะพูด เมื่ออาจารย์ผู้สอนได้ให้หัวข้อในเรื่องที่ตนเองจะพูดคือ ความประทับใจของตนเอง นักศึกษาควรเลือกเรื่องที่จะพูดตามที่ตนเองถนัดและมีความรู้ โดยอาจารย์ผู้สอนให้นักศึกษาเขียนโครงเรื่องที่ตนเองจะพูด เพื่อเป็นการจัดลำดับเรียบเรียงให้เกิดความชัดเจนในเรื่องที่ตนเองจะพูด ดังที่ประวิณ ฒ นคร (2550 : 228) กล่าวว่ากำหนดเค้าโครงการพูดนำเสนอ จัดลำดับเนื้อหาก่อนหลัง เตรียมสาระสำคัญและข้อมูลสนับสนุน รวมทั้งแหล่งอ้างอิงที่มาของข้อมูลให้ครบถ้วน

ดังนั้น ผู้พูดจะต้องเตรียมตัวเพื่อการพูด มีการตั้งจุดมุ่งหมาย วางแผนเรื่องที่พูด เตรียมวัสดุอุปกรณ์ในพร้อมสำหรับในการอัดคลิปวิดีโอพูด และต้องหมั่นฝึกฝน ฝึกพูดก่อนที่จะอัดคลิปวิดีโอพูดเพื่อนำมาเสนอจะต้องมีการใช้ภาษาไทยให้ถูกต้องตามหลักภาษาและเหมาะสม ข้อมูลที่นำมาพูดมีความน่าเชื่อถือ ทั้งนี้ต้องมีวิธีการโน้มน้าวผู้ฟังให้เกิดความเข้าใจชัดเจน อย่างไรก็ตาม

การพูดนำเสนอถือเป็นทักษะอย่างหนึ่งที่นักศึกษาต้องฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ ตามหลักการพูดดังนี้

1.1 วัตถุประสงค์ชัดเจน มีการพูดนำเสนอที่ดีตรงตามวัตถุประสงค์และเป็นไปตามลำดับของหัวข้อที่ตนเองจะพูดตามลำดับหัวข้อของวัตถุประสงค์

1.2 การกล่าวทักทายหรือแนะนำตัว การพูดแนะนำตนเองเป็นการทักทายที่แทรกอยู่กับการพูดในโอกาสต่างๆ ซึ่งเป็นพื้นฐานที่ผู้นำเสนอต้องให้ความสำคัญ เพื่อให้ผู้ฟังรู้ข้อมูลเบื้องต้นของผู้พูด จากการพูดเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่แนะนำตนเองหรือใช้คำไม่ถูกต้อง เช่น หวัดดีเพื่อนๆที่น่ารักทุกคนและอาจารย์ประจำห้องสอน การทักทายลักษณะดังกล่าวไม่ถูกต้องเหมาะสม เพราะเป็นการทักทายที่ใช้คำไม่ถูกต้อง ดังนั้นจึงควรใช้คำทักทายที่เป็นทางการ เช่น การใช้คำว่า เรียนอาจารย์ประจำวิชาและสวัสดิ์เพื่อนๆที่เคารพทุกคน

1.3 การรวบรวมข้อมูลในการพูด ผู้พูดที่ดีจะต้องเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับการพูดโดยการเตรียมความรู้และประสบการณ์ของผู้พูดเอง ผู้พูดควรจดจำเรื่องที่จะนำมาเป็นข้อมูลในการพูดให้ได้มากที่สุด และควรเป็นข้อมูลที่ทันสมัย สามารถใช้อ้างอิงในการพูดได้เป็นอย่างดี หรือจากการได้ประสบพบมาด้วยตนเอง เช่น การไปประกวดแข่งขัน การไปทัศนศึกษา งานอดิเรก เป็นต้น ซึ่งข้อมูลเหล่านี้เป็นข้อมูลที่แน่นอนเชื่อถือได้ ทำให้ผู้ฟังสนใจ และเชื่อถือได้เป็นอย่างดี

2. นักศึกษาขาดความกล้าแสดงออกในการสื่อสาร

การแสดงออกที่เหมาะสมไว้ว่า การแสดงออกต่อผู้อื่นทั้งด้วยคำพูดและไม่ใช้คำพูด โดยการแสดงออก คือ สามารถพูดแสดงความรู้สึกด้วยเสียงดังพอสมควร ชัดเจน มีการสบตาคู่สนทนา ในการพูดเกี่ยวกับตนเองสามารถกล่าวถึงสิ่งที่มีคุณค่าและน่าสนใจของตน ไม่ผูกขาดการสนทนา ไม่คุยโอ้อวด หรือนิ่งเฉยคอยฟังแต่ผู้อื่นพูดอย่างเดียว สบตากับผู้ที่พูดด้วยไม่หลบสายตา พูดจาทักทายปราศรัย การพูดแสดงความรู้สึกชัดเจน ตรงไปตรงมา นั่นคือ แสดงสีหน้าเหมาะสม ลักษณะสีหน้าและลักษณะน้ำเสียงสอดคล้องกับความรู้สึกที่แท้จริง ยอมรับคำชมเชยอย่างจริงใจ สามารถใช้คำพูด“ทำไม” ได้โดยใช้น้ำเสียงสุภาพ และไม่ทำหน้าบึ้งตึง สามารถเปิดเผยได้เมื่อมีความคิดเห็น ที่ตรงข้ามกับผู้อื่น สามารถแสดงสิทธิอันชอบธรรมและขอให้บุคคลอื่นแสดงตอบด้วยความยุติธรรมโดยไม่ทำลายสัมพันธภาพ และสามารถขออภัย อธิบาย หรือแนะนำซ้ำอีกครั้งเพื่อให้มีความชัดเจน

จากปัญหาที่พบ นักศึกษาขาดความกล้าแสดงออกในการสื่อสาร สังเกตจากคลิปวิดีโอของนักศึกษา ที่พูดในหัวข้อเรื่อง ความประทับใจของตนเอง นักศึกษามีความเขินอายในการพูดโดย

พูดด้วยน้ำเสียงเบา และเร็ว ไม่สับสนส่ายตากล้อง มีการให้มือจับศีรษะ จมูกและใบหน้าบ่อยครั้ง การวางตัวไม่ อยู่หนึ่งให้เหมาะสม แสดงออกทางใบหน้ามีความประหม่าไม่มั่นใจในขณะที่พูด

ดังนั้นเพื่อให้นักศึกษาแสดงพฤติกรรมกล้าแสดงออกในการสื่อสาร นักศึกษาต้องพัฒนา ทักษะการแสดงออกทางด้านทักษะทั่วไป ทักษะทั่วไปมีอยู่ 6 ด้าน คือ 1) การประสานสายตา เป็นการมองสบตา ผู้ร่วมสนทนาขณะพูด เพื่อแสดงว่าผู้พูดมีความจริงใจ 2) น้ำเสียงที่พูดควรพูดให้ ชัดเจน น้ำเสียงพอเหมาะไม่ดังหรือเบาจนเกินไป 3) การวางท่าทางควรวางให้เหมาะสมกับ สภาพการณ์ไม่เคร่งขรึมจนดูเหมือนเครียด หรือผ่อนคลายมากเกินไปจนดูไม่จริงจัง 4) การแสดงออกทาง สีหน้าให้สอดคล้องกับความรู้สึกที่ต้องการสื่อสาร หรือสิ่งที่กำลังพูดอยู่ในขณะนั้น 5) แสดงออก ในเวลาที่เหมาะสม 6) เนื้อหาในการพูด การแสดงออก ควรแสดงออกให้ชัดเจน เฉพาะเจาะจงและ ตรงไปตรงมา

3. นักศึกษาขาดการเตรียมเนื้อเรื่องที่พูด

การเลือกหัวข้อเรื่องที่จะพูด ควรเลือกหัวข้อที่ก่อให้เกิดความตื่นเต้นและเป็นหัวข้อที่ น่าสนใจ จึงจะสร้างความตื่นเต้นให้กับตนเองในการพูด เป็นเรื่องที่ผู้ฟังสนใจ เกี่ยวข้องกับผู้ฟัง และ เหมาะสมกับระดับคนฟัง และควรเลือกเรื่องที่ผู้พูดมีความถนัดและสนใจมากที่สุด เนื่องจากการพูด ในเรื่องที่ตนเองถนัดและสนใจ จะทำให้การพูดเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เลือกเรื่องที่ผู้พูดมีความรู้ จริง อีกทั้งสามารถค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติมได้ รวมทั้งผู้พูดต้องมีทักษะในการถ่ายทอดเนื้อหาสาระ สติปัญญา ไหวพริบของผู้พูดเอง เมื่อพูดแล้วทำให้ผู้ฟังเข้าใจ เชื่อถือ ซึ่งในการพูดแต่ละครั้งผู้พูดต้อง มีการเตรียมความรู้ เนื้อหา โดยเริ่มต้นจากการสะสมความรู้และประสบการณ์ในการพูด ก่อนที่จะถึง ขั้นตอนการเตรียมเรื่องพูด จนนำไปสู่การฝึกซ้อมการพูด ก่อนที่จะออกไปพูดนำเสนอสิ่งที่ได้เตรียม มาอย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้นการเลือกที่จะพูด เป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้พูด ซึ่งผู้พูดจะต้องมีเนื้อหา รายละเอียดชัดเจน เพราะเป็นการแสดงออกในการเตรียมความพร้อมของเนื้อหาที่จะพูด จากการ สังเกตนักศึกษาพูดนำเสนอในหัวข้อ ความประทับใจของตนเอง พบว่าขาดความพร้อมในด้านการ พูดนำเสนอ พูดนำเสนอไม่ชัดเจนไม่ลำดับเนื้อเรื่องก่อนหลัง ทำให้ขาดความมั่นใจในการนำเสนอ เกิดความสับสนในการพูดของตนเอง แนวทางในการแก้ปัญหาในการเลือกเรื่องที่จะพูดของนักศึกษา คือ นักศึกษาควรเตรียมเนื้อเรื่องและควรตั้งคำถามดังต่อไปนี้ 1) เรื่องที่จะพูดเหมาะสมกับเวลาที่ใช้ พูดหรือไม่ ควรกำหนดขอบเขตของเนื้อหาไว้ก่อนว่า จะพูดเรื่องใด เกี่ยวกับอะไร ถ้าเรื่องนั้น มีขอบข่ายเนื้อหากว้างมากเกินไป ควรจำกัดขอบข่ายให้แคบลงจนเหมาะสมกับเวลา 2) ตั้งจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ในการพูดอะไร 3) ต้องมีรายละเอียดอะไรบ้างที่ต้องกล่าวถึง ถ้ายัง

ขาดความรู้ในเรื่องนั้นจะต้องค้นคว้าหาข้อเท็จจริงของสิ่งนั้นอย่างถี่ถ้วน 4) ควรมีการจัดลำดับเนื้อเรื่องที่จะพูด คือจัดลำดับหัวข้อว่า ควรจะพูดอะไรก่อนหลัง และจะขยายความเนื้อเรื่องอย่างไร เช่น การให้คำจำกัดความ ยกตัวอย่างเปรียบเทียบ แสดงข้อแตกต่าง สุภาษิต คำพังเพย ข้ออ้างอิง เป็นต้น

4. นักศึกษาขาดการสรุปเรื่องที่จะพูด

การสรุปการพูดเป็นการทบทวน และเน้นจุดที่สำคัญอย่างยิ่ง หรือเพื่อเป็นการรวบรวมข้อความ ที่จะกระจัดกระจายให้กระชับยิ่งขึ้น เน้นตอนที่สำคัญของเรื่องให้น้ำหนักจริงจังเข้าใจ ผู้ฟังเพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือหรือคล้อยตาม ทินวัฒน์ มฤคพิทักษ์ (2555 : 219) ได้ให้หลักในการสรุปไว้ว่า “มีความหมายชัดเจน ไม่เลือนลอย สัมพันธ์กับเนื้อเรื่องและหัวข้อเรื่อง กะทัดรัด ไม่เยิ่นเย้อ พุ่งขึ้นสู่จุดสุดยอดของสุนทรพจน์” ซึ่งการพูดสรุปทำได้หลากหลายวิธี 1) สรุปความ คือย่อเรื่องที่บรรยายทั้งหมดสั้น ๆ เพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจ และจดจำได้ง่ายว่า ที่พูดมาทั้งหมดว่าด้วยเรื่องใดบ้าง 2) ย้ำจุดสำคัญ เป็นการย้ำจุดที่ผู้พูดเห็นว่าสำคัญ นำมาพูดใหม่ในตอนสรุป ย่อมทำให้เกิดความมุ่งหมายเฉพาะของการพูดเด่นชัด และฝังแน่นในตัวผู้พูด 3) ใช้ถ้อยคำตกลงขบขัน วิธีนี้จะต้องระมัดระวังอย่างยิ่ง เพราะการพูดตกลงขบขันมักเป็นการชักจูงให้ออกนอกเรื่อง หรือทำให้รู้สึกว่าเป็นเรื่องที่พูดนั้นหย่อนความจริงจังลงไปมาก 4) ผากข้อคิดหรือทิ้งท้ายที่เป็นภาพเด่นชัด โดยการทิ้งคำถามให้ผู้ฟังนำไปคิด 5) เชิญชวนให้ปฏิบัติตาม หรือให้เห็นด้วย 6) อวยพรก่อนลา อาจอวยพรให้ผู้ฟังมีความสุข ความเจริญ ในตำแหน่งหน้าที่การงานให้สมใจปรารถนา ให้สุขภาพแข็งแรง

การสรุปเรื่องก่อนที่จะยุติการพูด มีความสำคัญเท่ากับการนำเรื่อง ทั้งนี้เพื่อนำหรือชี้ให้ผู้ฟังเห็นสาระสำคัญของเรื่อง การสรุปที่ดีก่อให้เกิดความประทับใจแก่ผู้ฟัง นักพูดบางคนลงท้ายด้วยท่าทางซึ่งขึงหนักแน่น แสดงถึงความจริงจังและเด็ดเดี่ยว บางคนลงท้ายด้วยคำกล่าวหรือสุภาษิต บางคนลงท้ายด้วยนิยามสั้น ๆ บางคนลงท้ายด้วยการขอร้องชักจูง

ดังนั้นเมื่อจะลงท้ายต้องเตรียมสรุปเรื่องไว้ให้ดี เพราะถือว่าสำคัญมาก อย่างไรก็ตาม คำลงท้ายควรสั้นและสรุปจริง ๆ จบแล้วเดินออกไป บางคนลงท้ายหลายครั้ง ใช้เวลานานจะก่อให้เกิดความรำคาญใจแก่ผู้ฟัง และเกิดทัศนคติที่ไม่ดีอีกด้วย

จากการสังเกตนักศึกษาอดิคลิวิดีโอพูดนำเสนอในหัวข้อ ความประทับใจของตนเองพบว่าขาดการสรุปเรื่องที่จะพูดเป็นบางคน คือ นักศึกษาจะพูดบรรยายเกี่ยวกับเรื่องที่ตนเองประทับใจ และความรู้สึกที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับตนเอง แต่นักศึกษาบางคนยังขาดการสรุปความจากเรื่องที่ตนเองได้พูดว่า สิ่งที่ได้พูดไปได้ข้อคิดอะไรจะเรื่องที่ตนเองได้พูดหรือสาระสำคัญของเราที่ตนเองได้พูด จึงส่งผลให้การใช้ภาษาไทยในการสื่อสาร ด้านทักษะการพูดของนักศึกษาไม่ได้ใจความสำคัญ

ของเรื่องที่ตนเองพูด หรือข้อคิด ข้อเตือนใจจากที่ตนเองได้รับในเรื่องที่นำมาพูด ดังนั้นควรมีจุดมุ่งหมายในการพูดสรุปความให้ชัดเจนว่าจะพูดให้ใครฟัง เพื่ออะไร และควรสรุปความเฉพาะประเด็นสำคัญ ๆ อาจเสริมด้วยความคิดเห็นของตนได้เพียงเล็กน้อย การใช้ภาษาควรถ่ายทอดคำศัพท์และถ้อยคำสนวนให้ตรงตามความหมายเดิมของเจ้าของเรื่องและควรเรียงลำดับการพูดไปตามลำดับขั้นตอนหรือตามเหตุการณ์ที่ปรากฏ การใช้ภาษาพูดควรใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์และโอกาสที่พูด

5. นักศึกษาขาดมารยาทในการพูด

การพูด ซึ่งมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิต และสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกัน จึงจำเป็นต้องอาศัยจรรยาบรรณมารยาท และคุณธรรมในการพูด การพูดโดยมีจรรยาบรรณมารยาทและคุณธรรมในการพูด จึงเป็นการจรรโลงสังคมได้อีกทางหนึ่ง มารยาทในการพูด หมายถึง ผู้พูดที่มีกิริยาวาจาเรียบร้อย ท่าทางสง่างาม อ่อนโยนสุภาพ หน้าตายิ้มแย้มแจ่มใส ไม่ ใช้ท่าทางประกอบคำพูดให้มากจนเกินไป ย่อมช่วยเสริมสร้างให้ผู้ฟังเกิดความเชื่อถือเลื่อมใสผู้พูดได้เป็นอันมาก

การพูดเป็นการแสดงบุคลิกภาพต่อชุมชน เช่น การแต่งกาย ทรงผม ท่าทาง เสียง สำเนียง ภาษา อารมณ์ ความเข้มแข็ง ความเฉลียวฉลาด เป็นต้น คนพูดจะแสดงออกให้ผู้ฟังเห็น และจะทำให้เกิดความเลื่อมใสหรือเสื่อมศรัทธา ดังนั้น ผู้พูดต้องมีศิลปะในการวางบุคลิกภาพอย่างเหมาะสม เช่น 1) ต้องมีลักษณะที่แสดงออกถึงความมั่นใจ ชื่นเชิงดี ไม่ประหม่า ปากไม่สั่น ขาไม่สั่น 2) ต้องแสดงออกถึงความมีชีวิตชีวา ยิ้มแย้มแจ่มใส สดชื่น พูดจามีลีลาเป็นการสนทนาอย่างปกติ และมีลักษณะพร้อมที่จะสื่อความหมายกับผู้ฟัง 3) ต้องมีความปรารถนาที่จะพูดคุยกับผู้ฟัง สนใจ ช่างสังเกตอาการของผู้ฟัง เพื่อปรับเปลี่ยนการพูดให้เป็นธรรมชาติและเกิดทัศนคติที่ดีต่อผู้ฟัง 4) แต่งกายสุภาพเรียบร้อยและสง่างาม ยิ้มแย้มแจ่มใส ใช้คำพูดสุภาพ ไพเราะและให้เกียรติผู้ฟัง 5). แสดงความปรารถนาที่จะพูด ช่างสนทนา และมีความรอบรู้ในเรื่องต่าง ๆ 6) มีความเป็นธรรมชาติและมี ความสัตย์ในการพูดมีความเห็นอกเห็นใจเอาใจเขามาใส่ใจเรา 7) มีความอดทน หนักแน่น สำรวม และควบคุมอารมณ์ของตนเองได้เป็นอย่างดี 8) มีความแพรวพราวในการพูด และมีบุคลิกภาพ ท่าทางเป็นของตัวเอง

จากการสังเกตนักศึกษาพบว่านักศึกษาไม่มองกล้องในขณะอัดคลิปวิดีโอพูดนำเสนอ มีลักษณะอาการก้มหน้า หรือก้มมองบางสิ่งบางอย่างไม่สบสายตามองกล้องในขณะอัดคลิป มีการจับผม และจับจมูกตลอดเวลา มีน้ำเสียงที่เบาในขณะที่พูด เลือกสถานที่อัดคลิปพูดที่ไม่เหมาะสม เช่น ในห้องน้ำมีเสียงสอแทรกในขณะที่อัดคลิป รวมทั้งไม่ใช้วัจนภาษาในการสื่อสาร ขาดการใช้ภาษาตาในการสื่อสาร เพื่อแสดงออกถึงความสนใจต่อผู้รับสาร แต่งกายไม่สุภาพในขณะที่อัดคลิป

วิธีโอพุด ซึ่งมารยาทที่เหมาะสมที่นักศึกษาจำเป็นต้องปฏิบัติในการพูดคือ 1) แต่งกายสุภาพเรียบร้อย เหมาะสม ไม่ควรแต่งกายที่ดึงดูดความสนใจเป็นพิเศษ 2) ควรมองหน้าหรือสบตาในขณะที่พูด 3) สร้างบรรยากาศที่ดีด้วยหน้าตายิ้มแย้มแจ่มใส 4) ควรพูดโดยใช้เวลาที่เหมาะสมตามเวลาที่กำหนด 5) พูดให้เสียงดังพอได้ยินกันทั่วไป ไม่ดังหรือค่อยเกินไป 6) ไม่พูดจาพาดพิงเรื่องของผู้อื่น

ดังนั้นการรักษามารยาทในการพูดเป็นสิ่งที่สำคัญ เพราะผู้ฟังมาจากที่ต่าง ๆ มีวัยวุฒิ คุณวุฒิ และพื้นฐานความรู้ ความสนใจแตกต่างกันไป ผู้พูดจำเป็นต้องระมัดระวังการแสดงออกด้วยกิริยาอาการ การเลือกใช้ถ้อยคำ การวางตัว ไปจนถึงการแต่งกาย อีกทั้งการสนทนาที่ดีควรมีการรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น และการเสนอข้อคิดเห็นของตนเอง จึงจะทำให้การสนทนานั้นมีบรรยากาศเบิกบาน และเกิดความสุข

องค์ความรู้ใหม่

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า การสื่อสารเป็นปัจจัยที่สำคัญในการดำรงชีวิตของมนุษย์ เพราะมนุษย์ใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ตนเองต้องการ โดยเฉพาะการสื่อสารโดยใช้ทักษะการพูดโดยอัตคลิปิติโอของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ถือเป็นส่วนหนึ่งในการฝึกฝนทักษะการพูด เพื่อพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน ดังนั้นการสื่อสารจึงเป็นกระบวนการที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ เพราะมนุษย์ต้องดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคม ในชีวิตประจำวันคนเราต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับการสื่อสารทั้งที่สัมฤทธิ์ผลหรือไม่สัมฤทธิ์ผล ซึ่งต้องเข้าใจถึงอุปสรรคที่ทำให้การสื่อสารนั้นไม่สัมฤทธิ์ผลด้วย เพื่อที่จะสามารถใช้ความรู้ ความเข้าใจดังกล่าวเข้าไปแก้ไขและควบคุมสถานการณ์การสื่อสารให้เป็นไปตามที่ต้องการ

การใช้ภาษาไทยในการสื่อสารโดยการอัตคลิปิติโอของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ เป็นการสื่อสารโดยใช้ทักษะการพูด เนื่องจากการพูด เป็นเครื่องมือสื่อสารสำคัญของมนุษย์ เพราะมนุษย์ทุกคนเกิดมาต้องพูดได้ เว้นแต่เป็นคนพิการทางปากหรือเป็นใบ้เท่านั้นที่ไม่สามารถพูดได้ แต่การพูดได้จะทำให้ผู้ฟังฟังแล้วสบายหู หรือเป็นที่ประทับใจของผู้ฟังนั้น ต้องได้รับการฝึกฝนและพัฒนาการพูดให้เป็นที่น่าสนใจคนฟัง เพราะหลายคนพูดได้ พูดเก่งแต่พูดไม่เป็น ทำให้พูดแล้วมีปัญหา พูดแล้วคนฟังไม่เข้าใจ พูดแล้วทำตัวเองเดือดร้อน เพราะฉะนั้นเราจึงควรที่จะศึกษาหลักการพูดและการใช้ภาษาไทยในการพูดอย่างถูกต้อง รวมทั้งองค์ประกอบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพูด เพื่อเป็นพื้นฐานความเข้าใจอันจะช่วยฝึกฝนทักษะการพูดให้มีประสิทธิภาพต่อไป

จากการศึกษาทั้งภาคทฤษฎีและการปฏิบัติโดยให้นักศึกษาอัตถิภาวนิยม หัวข้อเรื่อง ความประทับใจของตนเองแล้วพบประเด็นทั้ง 5 ประการข้างต้นดังนี้ 1) ขาดการเตรียมตัวเพื่อการพูด 2) ขาดความกล้าแสดงออกในการสื่อสาร 3) ขาดการเตรียมเนื้อเรื่องที่พูด 4) ขาดการสรุปเรื่องที่พูด 5) ขาดมารยาทในการพูดและผู้เขียนสามารถสรุปเป็นองค์ความรู้ใหม่ 2 ประเด็นหลัก คือ 1) ลักษณะของพฤติกรรมในการพูดสื่อสาร 2) การเตรียมและการจัดการสื่อสารในเรื่องที่พูดนำเสนอ คือ

1. ลักษณะของพฤติกรรมในการพูดสื่อสาร

พฤติกรรมในการสื่อสารของมนุษย์เป็นที่กำหนดให้สอดคล้องกับกระบวนการสื่อสารให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ แต่ละคนอาจมีพฤติกรรมที่แตกต่างกันไป อาจเนื่องจากมาจากข้อมูลที่จะนำเสนอ ความคิดเห็น อารมณ์ความรู้สึก ซึ่งพฤติกรรมในการสื่อสารมีลักษณะที่สำคัญ (ภัสวดี นิติเกษตรสุนทร, 2546 : 26) ได้กล่าวว่า 1) พฤติกรรมในการสื่อสารเป็นกระบวนการที่มีการเคลื่อนไหว และเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา 2) พฤติกรรมในการสื่อสารเป็นกระบวนการคิด ความรู้สึก และการกระทำของบุคคล 3) พฤติกรรมในการสื่อสารที่เป็นกระบวนการ 4) พฤติกรรมในการสื่อสารเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ เป็นกระบวนการที่ย้อนกลับไม่ได้ และกระทำซ้ำไม่ได้ 5) พฤติกรรมในการสื่อสารมีลักษณะเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์

ลักษณะของพฤติกรรมในการพูดสื่อสาร ประกอบไปด้วยท่าทางประกอบการพูด ช่วยทำให้คำพูดกระชับชัดเจนหรือช่วยเน้นความคิดมากยิ่งขึ้น ท่าทางนั้น หมายถึง การเคลื่อนไหวอย่างมีความหมายของอวัยวะในร่างกาย เช่น หัว ไหล่ แขน มือ ฯลฯ เพื่อกระตุ้นหรือสาธิตให้ผู้ฟังทราบว่าผู้พูดต้องการพูดอะไร การจับกระดุมเสื้อ หนังสือ กระดาษบนโต๊ะผู้พูด ไม่นับว่าเป็นการแสดงท่าทาง เพราะไม่มีความหมาย และไม่เกี่ยวกับความคิดที่พูดออกมา เช่น ท่าทางตามธรรมเนียมหรือระเบียบแบบแผนและได้กลายเป็นภาษาสากล มีการเคลื่อนไหว 6 อย่าง ได้แก่ 1) การชี้ ชี้นิ้วชี้ตำแหน่งหรือทิศทาง เพื่อเรียกร้องความสนใจต่อความคิดหรือวัตถุ อาจเป็นนิ้วมือขวาหรือซ้ายก็ได้ 2) การให้หรือการรับ เป็นการผายมือให้ผู้ฟัง เมื่อต้องการเสนอความคิดหรือขอร้องให้ผู้ฟังสนับสนุนความคิดของเรา ท่าทางนี้ใช้มากที่สุด 3) การไม่ยอมรับ ท่าทางการไม่ยอมรับความคิดหรือการไม่เห็นด้วย ใช้ท่าการคว่ำมือเคลื่อนไหวไปทางข้างตัว 4) กำปั้น ใช้เพื่อเน้นการแสดงความรู้สึกที่รุนแรง เช่น การโกรธหรือการตัดสินใจ 5) การระมัดระวัง ใช้การเคลื่อนไหวมือเพื่อให้ผู้ฟังเกิดความสงบ เช่นเดียวกับเรากำลังทำอะไรบางอย่าง 6) การแบ่งแยก เมื่อต้องการแสดงให้เห็นความแตกต่างการแยกความคิดหรือความจริงจากกัน ใช้มือในแนวดิ่ง

การวางบุคลิกภาพในการพูด เช่น การแต่งกาย ทรงผม ท่าทาง เสียง สำเนียง ภาษารวมถึง อารมณ์ ความเข้มแข็ง ความเฉลียวฉลาด เป็นต้น ที่คนพูดจะแสดงออกให้ผู้ฟังเห็นและจะทำให้เกิดความเลื่อมใสหรือเลื่อมศรัทธา ดังนั้น ผู้พูดต้องมีศิลปะในการวางบุคลิกภาพอย่างเหมาะสม เช่น 1) ต้องมีลักษณะที่แสดงออกถึงความมั่นใจ ชื่นเชิงดี ไม่ประหม่า ปากไม่สั่น ขาไม่สั่น 2) ต้องแสดงออกถึงความมีชีวิตชีวา ยิ้มแย้มแจ่มใส สดชื่น พูดจามีลีลาเป็นการสนทนาอย่างปกติ และมีลักษณะพร้อมที่จะสื่อความหมายกับผู้ฟัง 3) ต้องมีความปรารถนาที่จะพูดคุยกับผู้ฟัง สนใจ ช่างสังเกตอาการของผู้ฟัง เพื่อปรับเปลี่ยนการพูดให้เป็นธรรมชาติและเกิดทัศนคติที่ดีต่อผู้ฟัง 4) แต่งกายสุภาพเรียบร้อยและสง่างาม ยิ้มเยื้องผ่องใส ใช้คำพูดสุภาพ ไพเราะ และให้เกียรติผู้ฟัง 5) แสดงความปรารถนาเรื่อง เชวชนปัญญา และความรอบรู้ในเรื่องต่าง ๆ 6) มีความเป็นธรรมและมีความสัตย์ในการพูดมีความเห็นอกเห็นใจเอาใจเขามาใส่ใจเรา 7) มีความอดทน หนักแน่น สำนวนและควบคุมอารมณ์ของตนเองได้เป็นอย่างดี 8) มีความแพรวพราวในการพูดและมีบุคลิกภาพท่าทางเป็นของตัวเอง

ดังนั้นลักษณะของพฤติกรรมในการสื่อสารโดยการพูดอัดคลิปวิดีโอ เป็นทักษะการบวนการสื่อสารอย่างหนึ่งที่ฝึกฝนให้นักศึกษาได้เกิดกระบวนการคิดซึ่งต้องผ่านกระบวนการทางสมองก่อให้เกิดความคิด อารมณ์ ความรู้สึก และต้องถ่ายทอดความรู้ ความคิด ผ่านทักษะการพูด โดยอาศัยพฤติกรรมในการสื่อสารเพื่อให้ผู้รับสารเข้าใจจุดประสงค์ให้สิ่งที่ต้องการสื่อสาร ซึ่งผู้สื่อสารทุกคนจึงควรใคร่ครวญให้รอบคอบก่อนที่จะพูดนำเสนอสิ่งใดออกไป เพราะผลของการสื่อสารที่เกิดขึ้นนั้นจะมีผลทั้งต่อผู้ส่งสารและผู้รับสาร หรือแม้กระทั่งผู้ส่งสารและผู้รับสารเป็นบุคคลเดียวกันก็ตาม

2. การเตรียมและการจัดการสื่อสารในเรื่องที่พูดนำเสนอ

การพูดจะประสบความสำเร็จนั้น ผู้พูดควรเตรียมการให้เกิดความพร้อมในด้านต่าง ๆ เพื่อจัดหรือลดปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในขณะที่พูด ซึ่งผู้พูดควรเตรียมการในขั้นตอน รวบรวม ศรัทธารุ่ง (2542 : 12) ดังนี้ 1) การเตรียมเนื้อเรื่อง 2) จัดเนื้อเรื่อง 3) การขยายความเนื้อเรื่อง 4) การสรุป 5) คำลงท้าย 6) การเขียนต้นฉบับ ซึ่งหลังจากที่ผู้พูดได้เตรียมข้อมูลและลำดับขั้นตอนต่าง ๆ แล้วผู้พูดต้องฝึกฝนการพูด เพื่อให้เกิดความชำนาญและรู้จังหวะการพูด ซึ่งจะทำให้กระบวนการพูดนั้นเป็นไปอย่างราบรื่น

ในการพูดนั้นนอกจากเนื้อหาที่ผู้พูดจำเป็นต้องเตรียมให้สมบูรณ์แล้ว ในการนำเสนอเรื่องนั้น “เสียง” ก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้การพูดประสบผลสำเร็จได้ ซึ่งในที่นี้จะกล่าวถึงการใช้เสียง ปัญหาที่ทำให้เสียงด้อยคุณภาพ และการปรับปรุงประสิทธิภาพของเสียงพูดดังต่อไปนี้ 1) ความดัง เสียงที่พูดควรมีความดังพอที่จะได้ยินอย่างทั่วถึงกัน ไม่ควรพูดดังเกินไป เพราะผู้ฟังจะรำคาญ แต่ถ้าพูดค่อยเกินไปผู้ฟังไม่ได้ยินก็จะหมดความสนใจ ถ้าหากในขณะที่พูดมี

เสียงรบกวน ผู้พูดก็ต้องเปล่งเสียงให้ดังขึ้นอีก การปรับความดังของเสียงว่าจะดังขนาดไหน 2) ระดับความแหลมทู่ของเสียง ความแหลมทู่ของเสียงขึ้นอยู่กับอวัยวะในการออกเสียง ผู้ที่มีเสียงสูงเกินไป ควรปรับให้เสียงต่ำลงบ้าง เพราะเสียงสูงจะทำให้ผู้ฟังรู้สึกเหนื่อย ส่วนผู้ที่มีเสียงต่ำมาก ๆ ควรเปล่งเสียงสูงขึ้น เพราะเสียงต่ำจะทำให้ผู้ฟังง่วงได้ เวลาพูดควรปรับเสียงให้ระดับความแหลมทู่พอเหมาะ ฟังดูแจ่มใส 3) อัตราการเปล่งเสียงพูด การพูดเร็วเกินไปผู้ฟังจะตามไม่ทัน แต่ถ้าพูดช้าเกินไปจะทำให้เกิดความง่วง ผู้ที่พูดเร็วหรือช้าเกินไป ควรฝึกฝนที่การเปล่งเสียงพูดให้อยู่ในอัตราที่พอเหมาะ การจะพูดเร็วหรือช้านั้น ต้องคำนึงถึงเรื่องที่พูดด้วย ถ้าเป็นเรื่องวิชาการ เรื่องยากๆ ควรพูดให้ช้าลง แต่ถ้าเป็นเรื่องเบาสมองก็พูดให้เร็วขึ้นได้ 4) ความชัดเจนและความถูกต้อง ผู้พูดจะต้องฝึกออกเสียงให้ออกถูกต้องชัดเจน เสียงที่เป็นปัญหามากในเวลาพูด ได้แก่ การออกเสียง ร ล เสียงควบกล้ำ จำพวก กว ขว คว ทร เสียงขึ้นจมูก เป็นต้น นอกจากนี้เวลาพูดควรออกเสียงให้ครบถ้วน อย่าย่อคำให้สั้น หรือพูดผิดเพี้ยนไปจากภาษาที่ถูกต้อง เช่น คำว่า กิโลกรัม ว่า โล มหาวิทยาลัย พูดว่า มหาลัย เป็นต้น การฝึกเปล่งเสียงให้ชัดเจนถูกต้อง และมีชีวิตชีวาเป็นเรื่องสำคัญ และถ้าไม่จำเป็นไม่ควรจะเปล่งเสียง “เอ้อ” “อ่า” “อ้า” ออกมา เพราะจะเสียเวลาและทำให้ผู้ฟังรำคาญด้วย

5. คุณภาพของเสียง คุณภาพของเสียง เสียงก้อง เสียงแหบ เสียงแจ่มใส เสียงกังวานเหล่านี้ขึ้นอยู่กับการทำงานของอวัยวะที่ใช้ในการออกเสียง เพื่อให้เสียงมีคุณภาพที่ดีอยู่เสมอ ผู้พูดควรรู้จักควบคุมการผ่อนลม โดยการหายใจเข้าและออกให้ถูกวิธี พยายามรักษาสุขภาพทางกาย สุขภาพทางจิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งรักษาอวัยวะที่ใช้ในการออกเสียงให้เป็นปกติอยู่เสมอ ดังนั้นในการพูด ถ้าผู้พูดเข้าใจเรื่องที่พูดอย่างแจ่มชัด และมีอารมณ์ร่วมไปกับเนื้อหาที่พูดแล้ว คุณภาพของเสียงที่เปล่งออกมาจะแสดงความรู้สึกภายในให้ผู้ฟังรับรู้ด้วย ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการพูด

บทสรุป (Conclusion)

จากการที่ได้กล่าวมา การสื่อสารเป็นกระบวนการถ่ายทอดสารจากผู้ส่งสารผ่านสื่อไปยังผู้รับสาร ถ้าผู้ส่งสารได้พิจารณาอุปสรรคอันอาจเกิดขึ้นจากการสื่อสารในแต่ละครั้งแล้วจะช่วยให้ผู้ส่งสารสามารถเตรียมสารหรือปรับเนื้อหาสาร ปรับการใช้สื่อและปรับตัวผู้ส่งสารเอง เพื่อลดอุปสรรคของการสื่อสารให้น้อยลงได้หรือไม่ให้มีอุปสรรคเลย ซึ่งการสื่อสารนั้นผู้ที่ส่งสารต้องเกิดกระบวนการคิด นั่นคือ ผู้คิดต้องมีทักษะการคิดหรือกระบวนการคิด ภาษาไทยเป็นวิชาทักษะที่ต้องฝึกฝนให้เกิดความชำนาญในการใช้ การฟังและการอ่านเป็นทักษะการรับรู้เรื่องราว ความรู้และประสบการณ์ การฝึกทักษะการคิดให้แก่ผู้เรียนขณะฟัง อ่าน พูดและเขียน จึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง เพื่อให้ผู้เรียนใช้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 181) นั่นก็คือ

ทุกขั้นตอนของการใช้ภาษามนุษย์ต้องใช้ความคิดควบคุมไปด้วยตลอด ความคิดกับภาษาจึงสัมพันธ์กันอย่างแนบแน่น ผู้ที่มีความคิดดี ความคิดเป็นระบบ การใช้ภาษาก็จะดีด้วยและผู้ที่ใช้ภาษาได้ดีก็จะเป็นผู้ที่มีระบบคิดดีหรือเรียกว่ามีปฏิภาณไหวพริบรวดเร็วเฉลียวฉลาด รังสรรค์ จันตะ (2541 : 16)

เมื่อมีความคิดที่เป็นระบบ การใช้ภาษาในการสื่อสารก็จะเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยการใช้ทักษะในการพูด ซึ่งเป็นสิ่งที่เราทุกคนต้องมีโอกาสได้ใช้ เพราะฉะนั้นการศึกษาค้นคว้าเนื้อหาอย่างเดียวยังคงไม่พอ ถ้าไม่รู้จักรากศัพท์ทางการพูดในด้านต่าง ๆ เช่นความสำคัญของการพูด วัตถุประสงค์ของการพูด องค์ประกอบของการพูด ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพูด คุณสมบัติเบื้องต้นของผู้พูดที่ดี มารยาทและจรรยาบรรณในการพูด การฝึกซ้อมตลอดถึงการวางบุคลิกภาพในการพูด เพื่อที่จะส่งเสริมประสิทธิภาพการพูด เพื่อให้คำพูดในครั้งนั้นน่าสนใจและประทับใจผู้ฟัง รวมถึงสามารถทำให้ความคิดที่เป็นนามธรรมเกิดเป็นรูปธรรมและอย่างชัดเจน เราพึงตระหนักไว้ว่าการเตรียมการพูดให้พร้อมเป็นการช่วยให้เรามีความมั่นใจและประสบความสำเร็จในการพูดไปอย่างมาก

เนื่องจากการใช้ภาษาไทยเพื่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน เป็นการใช้ภาษาที่สื่อความหมายให้เข้าใจตรงกัน โดยผู้สื่อสารต้องระมัดระวังภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาตามมาในการสื่อสาร การใช้ภาษาไทยในการสื่อสารโดยการอัดคลิปวิดีโอของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ จึงเป็นการฝึกฝนอีกรูปแบบหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมการใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง มีประสิทธิภาพ โดยผู้พูดจะต้องมีการเตรียมเนื้อหาในเรื่องที่จะพูด วางเค้าโครงเรื่องที่จะพูด ฝึกฝนการพูดก่อนที่จะอัดคลิปวิดีโอ และฝึกบุคลิกภาพในขณะที่พูด ให้น้ำเสียง ท่าทางประกอบการพูดให้เหมาะสม โดยใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายถูกต้องตามหลักการพูดที่เตรียมตัวไว้ล่วงหน้า จึงจะทำให้การพูดบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่วางไว้ ดังนั้นผู้พูดนำเสนอทุกคนต้องฝึกฝนการพูดและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพราะนักพูดที่ดีจะต้องฝึกฝนให้เกิดความเชี่ยวชาญ รวมทั้งมีการประเมินผลตนเองทุกครั้งจะทำให้ผู้พูดมีพัฒนาการทางการพูดที่ดีได้ และมีส่วนเสริมสร้างบุคลิกภาพของผู้พูดได้อีกทางหนึ่ง และจะส่งผลให้เป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับจากสังคม

เอกสารอ้างอิง (References)

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). ภาษาเพื่อพัฒนาการคิด หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช

2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ : ครูสภา.

ทินวัฒน์ มฤคพิทักษ์. (2543). พุดได้ - พุดเป็น. กรุงเทพฯ : โอเอสพริ้นติ้งเฮาส์.

นิตยา กาญจนะวรรณ. (2525). พุดจาผู้บริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 4. สงขลา : วิทยาลัยสงขลา.

ภัสวดี นิตเกษรสุนทร. (2546). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการสื่อสารและพฤติกรรมการสื่อสาร
ในคณะกรรมการกลุ่มผลิตชุดวิชาทฤษฎีและพฤติกรรมการสื่อสาร. เอกสารการสอนชุด
วิชาทฤษฎี และพฤติกรรมการสื่อสาร. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

รวีวงศ์ ศรีทองรุ่ง. (2543). การพัฒนาบุคลิกภาพเพื่อการประชาสัมพันธ์. กรุงเทพฯ :
คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี.

รังสรรค์ จันต๊ะ. (2541). เอกสารประกอบการสอนวิชา ศท 130 ภาษาไทย. เชียงใหม่ :
แสงศิลป์.

วิชชุพงศ์ วรศาสตร์กุล. (2563, มกราคม - เมษายน). “การใช้ภาษาไทยในการสื่อสารหน้าชั้นเรียน
ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.” วารสารบัณฑิตแสงโคมคำ. 6(1).